

1

До Конкурсної комісії для здійснення
відбору кандидатів на посаду судді
Конституційного Суду України

АВТОБІОГРАФІЯ
кандидата в судді Конституційного Суду України
Лемака Василя Васильовича

Я, Лемак Василь Васильович, народився 15 лютого 1970 року в селі Вільхівка Іршавського району Закарпатської області. Громадянин України.

Освіта. Після закінчення Хустської школи-інтернату в 1987 р. навчався на історичному факультеті, з 1992 р. - на економічному (спеціальність "правознавство"), а з 1993 р. - на юридичному факультеті Ужгородського державного університету. В 1987-1988 роках перебував на строковій військовій службі. Здобув дві вищі освіти в Ужгородському державному університеті: у 1993 році - за спеціальністю «історія», у 1997 році - за спеціальністю "правознавство". У вересні 1996 р. у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (спеціальність 12.00.01), а в жовтні 2003 р. в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого – дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук (спеціальність 12.00.01, тема "Правова реформа в Чехії і Словаччині в умовах постсоціалістичної модернізації: теоретичні і практичні проблеми"). У 2001 р. мені було присвоєно вчене звання доцента, а в 2006 р. - професора.

У 2009 році загальними зборами Академії правових наук України мене було обрано членом-кореспондентом цієї академії.

Трудову діяльність розпочав у вересні 1993 р. юристом Ужгородського державного університету (продовжив за сумісництвом у 1994 - 2000 роках), а з 1994 р. працюю на науково-педагогічних посадах юридичного факультету ДВНЗ "Ужгородський національний університет": асистента, старшого викладача, доцента, заступника декана, професора, з грудня 2004 р. і по теперішній час - завідувачем кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету. В 2012 - 2013 роках, окрім того, займав посади проректора з науково-педагогічної роботи та першого проректора ДВНЗ "УжНУ" (із залишенням на посаді завідувача кафедри).

З 2009 р. і по теперішній час - член спеціалізованих вчених рад із захисту докторських дисертацій провідних вишів: Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та Львівського національного університету імені Івана Франка. Член редакційних колегій загальнодержавних наукових видань - Вісника Національної академії правових наук України, журналу "Філософія права та загальна теорія права", журналу "Публічне право" та ін. У 2006 р. брав участь у складі вченої ради із атестації (захисту) doc.

JUDr. на правничому факультеті Кошицького університету імені Й.Шафарика (Словацька Республіка).

В 2008-2009 в Інституті національної пам'яті України та в Національному інституті стратегічних досліджень брав участь у розробці низки проектів законів України, а також у підготовці службових і аналітичних записок для удосконалення діяльності органів державної влади (експертна доповідь для Послання Президента України до Верховної Ради України, проекти законів України «Про політичні партії» (нова редакція), 2008 р., «Про відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу», 2008-2009 рр.). У 2012-2013 роках виступав науковим консультантом Конституційної асамблей (комісія з питань конституційного ладу та порядку прийняття і введення в дію змін до Конституції України).

Виступав автором у низці наукових проектів Національної академії правових наук, результатом яких виступають правові наукові дослідження з міжнародним визнанням. У 2008 р. став одним із авторів видання «Правова система України: історія, стан і перспективи: в 5 т.», яке здобуло в 2012 р. Державну премію України в галузі науки і техніки. У 2015 р. став автором підрозділу "2.2 Development of Paradigms of Law-Comprehension in Ukraine: Central European Context" у монографії, виданій у Лондоні (Ukrainian Legal Doctrine: Volume 1: Fundamental Theoretical and Historical Jurisprudence, UK, London, 2015). У 2016-2017 роках став членом редколегії т.2 "Загальна теорія права" і автором загалом близько 30 статей фундаментального видання "Велика українська юридична енциклопедія" (т.1, 2, 3).

У 2016 р. у складі робочої групи став одним із розробників проекту закону "Про Конституційний Суд України" (ухвалений ВРУ 13.07.2017 р.), брав участь у його представленні перед делегацією Венеціанської комісії. У вересні-жовтні 2017 р. був залучений до експертного відпрацювання питань конституційності створення антикорупційного суду в Україні.

За роки науково-педагогічної діяльності опублікував понад 150 наукових праць, у тому числі монографій, навчальних посібників, науково-практичних коментарів. Займається проблемами теорії права, конституційного права, реформування національного правопорядку в процесі його інтеграції до ЄС. Основні наукові праці, підготовлені особисто та у співавторстві: «Конституція України: Науково-практичний коментар» (2011), «The legal system of Ukraine past, present, and future: in 5 vol.» vol. 1 (2013), «Ukrainian Legal Doctrine: in 5 vol.» vol. 1 (2015), монографія «Державно-правова реформа в Чехословаччині в умовах постсоціалістичної модернізації й поділу федерації» (2002), «Правова система України: історія, стан і перспективи: в 5 т.» т. 1 (2008), "Lustration legislation and practice: the experience of Czech Republic" (Yearbook of Ukrainian law. Coll.of scientific papers, 2015. - №7); навчальний посібник «Загальна теорія держави і права» (2003). Під моїм науковим керівництвом захищено 12 кандидатських дисертацій, в яких досліджувалися різні аспекти функціонування інституту конституційного

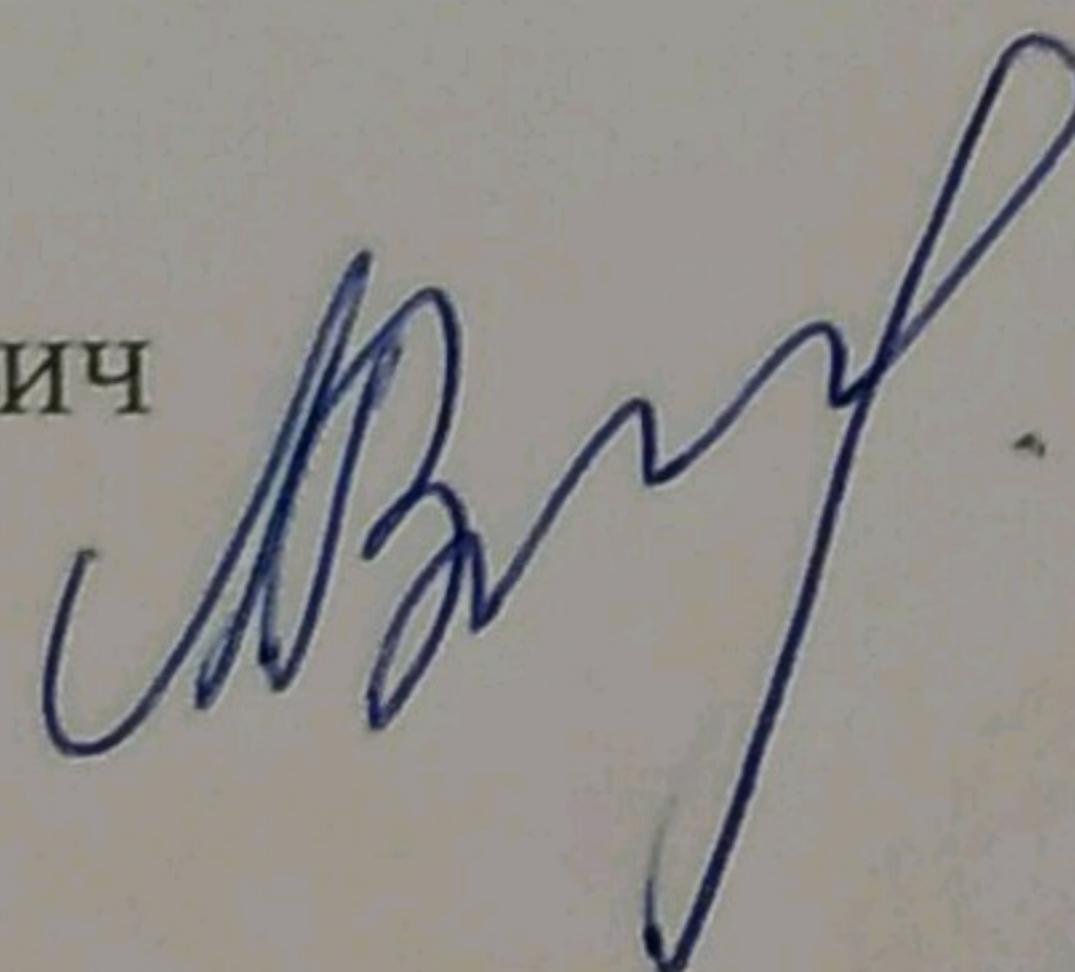
судочинства в державах Центральної Європи. Нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України (2011).

Низка моїх наукових публікацій останніх років стосувалася досвіду конституційних реформ (і конституційного судочинства) в Україні та за кордоном, зокрема: Законодавство і практика люстрації: досвід Чеської Республіки // Право України. 2014. – № 4; Квазідержави на пострадянському просторі: порівняльно-правові аспекти // Форум права. – 2015. – №4 (у співавтор.); Проблеми інституційної незалежності Конституційного Суду України: уроки європейського досвіду // Вісник Конституційного Суду України, № 4/2015; Технологія конституційної реформи: основні вимоги європейського досвіду для України // Право України, 2016, №6; Конституційна скарга: досвід держав Центральної Європи і можливі уроки для України // Публічне право. - 2016. - № 4; Конституційна скарга в Україні: проблеми механізму впровадження // Вісник Національної академії правових наук України. - 2017. - № 2. (у співавтор).

Станом на 14 листопада 2017 р. маю загальний стаж роботи - більше 24 років, в тому числі професійний стаж у сфері права (після отримання диплому про вищу юридичну освіту) - 20 років і 8 місяців.

Одружений, виховую доньку.

14 листопада 2017 р.
Лемак Василь Васильович

2

До Конкурсної комісії для здійснення відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України

МОТИВАЦІЙНИЙ ЛИСТ
кандидата на посаду судді Конституційного Суду України
Лемака Василя Васильовича

Судова реформа в законодавчому та інституційному аспекті є однією з найбільш результативних у сфері правових реформ. Розпочавшись 2 червня 2016 р. змінами до Конституції України, вона втілилась 11 листопада 2017 р. у складанні присяги суддями нового Верховного Суду, які вперше в історії пройшли конкурсний відбір. Конституційний Суд України, як і загалом судова влада, потребує не лише удосконалення (власне "реформи"). По суті він потребує системних зусиль щодо відновлення його ефективності як повноцінного органу конституційної юрисдикції, спроможного відповідати на виклики верховенству права, які посилюються в умовах агресії з боку Росії. Остання застосовує засоби і аргументи, які атакують основні принципи конституційного порядку України як держави.

Чому мною прийнято рішення брати участь у конкурсі на посаду судді Конституційного суду України?

1. Доля склалася так, що в липні 2016 р. був залучений до робочої групи з підготовки проекту закону України "Про Конституційний Суд України", в ході роботи якої подав авторський законопроект та брав найактивнішу участь у розробці його узгодженого тексту, який врешті був ухвалений Верховною Радою України 13 липня 2017 р. Okрім того, у вересні-листопаді 2016 р. від імені робочої групи представляв положення законопроекту перед фаховим і громадським середовищем (зокрема, в стінах Києво-Могилянки) та перед делегацією Венеціанської комісії.

Відтак, відчуваю авторську відповіальність за найбільш значимі положення цього вже діючого закону, особливо в частині інституту конституційної скарги. Тому найпершим моїм спонуканням виступає, звісно, бажання участі в практичному наповненні відповідних законодавчих механізмів, які покликані "запрацювати" в найкоротші терміни.

2. Друге, що рухає в цьому напрямі - це науковий досвід у сфері теорії права, конституційного права і, зокрема, з питань конституційного правосуддя. Причому цей досвід є різноманітним і прикладеним до більш як двох десятиліть науково-педагогічної діяльності. Варто згадати, що тема моєї докторської дисертації, захищеної в стінах Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого в 2003 р., стосувалася правової реформи у державах Центральної Європи, зокрема, конституційної і судово-правової реформ, в тому числі - змісту та технології реформування конституційних судів. Пізніше під моїм науковим керівництвом була було сформовану школу дослідження конституціоналізму в Центральній Європі

(механізмів захисту прав людини, в тому числі конституційного правосуддя, поділу влади, зокрема форм правління, правових засобів здійснення демократії, соціальної держави), знання досвіду якого є необхідним для судді Конституційного Суду. Професійне наукове середовище підтримало такі результати і в 2009 р. мене було обрано членом-кореспондентом Національної академії правових наук України. Вважаю, що спроможність судді до проведення порівняльного конституційного дослідження має стати одним із напрямів удосконалення обґрунтування рішення Конституційного Суду.

3. Мій практичний досвід у сфері юриспруденції також підштовхує до участі в конкурсі. Розпочав трудовий шлях на посаді юрисконсульта університету і самостійно здійснював практичне юридичне забезпечення (в тому числі представництво в судах) найбільшої державної установи області (Ужгородського національного університету) впродовж семи років (1993 - 2000 рр.) - така робота надала широкі можливості для "входження" до професії юриста та розуміння її змісту. До набутих практичних навиків, окрім наведеного, заношу також широкий досвід участі в законопроектній роботі, отриманий пізніше у Національному інституті стратегічних досліджень України і в Інституті національної пам'яті України в 2007 - 2009 роках.

4. Досвід європейських держав переконує в потребі для конституційної юрисдикції знань досвідчених університетських професорів права, які спроможні вплинути на авторитет конституційного суду та якість його роботи. Конституційна вимога до судді як "правника із визнаним рівнем компетентності" відображає таке розуміння.

Вважаю, що моя професійна підготовка та бажання працювати буде сприяти перетворенню Конституційного Суду України в дієвого "сторожа" прав людини і конституційного правопорядку України загалом.

14 листопада 2017 р.
Лемак Василь Васильович

